

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	Științe politice, relații internaționale și studii europene
1.4 Domeniul de studii	Științe politice
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Științe politice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teoria alegerii raționale						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Diego VARELA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Diego VARELA						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	EP	2.7 Regimul disciplinei	OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					44
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	–
4.2 De competențe	–

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	–
5.2 De desfășurare a seminarului	–

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Introducere în analiza politică aplicată studiului politicii internaționale. La sfârșitul semestrului, studenții vor fi capabili să folosească uneltele și metodele analitice ale teoriei alegerii raționale pentru a înțelege unele probleme de actualitate politică, cum ar fi războiul din Ucraina, protecționismul, încălzirea globală sau terorismul internațional.
Competențe transversale	Ei își vor dezvolta, de asemenea, unele abilități analitice generale care se vor dovedi utile în studii ulterioare sau prin aplicarea lor directă în cariere neacademice. Întrebările și discuțiile săptămânale de seminar pe teme importante de actualitate îi vor încuraja, de asemenea, să își dezvolte capacitatea de a cerceta independent, de a oferi și de a primi recenzii de la colegi și de a organiza discuții cu alții pentru a elucida o problemă.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Această disciplină oferă o introducere în teoria alegerii raționale aplicată studiului politicii internaționale și este adresată studenților avansați de licență. Diversele teme abordate oferă o trecere în revistă cuprinzătoare a subiectelor cele mai importante ale
--------------------------------	--

	<p>teoriei alegerii raționale, cum ar fi alegerea rațională și teoria jocurilor, aplicate studiului unor probleme importante ale politicii internaționale, cum ar fi conflict și război, cooperare și comerț, dezvoltare și democratizare. De ce a început războiul din Ucraina în februarie 2022? Funcționează sancțiunile economice internaționale? De ce este atât de greu să fie înarmată Ucraina, chiar dacă atât de multe guverne sunt de acord că ar trebui înarmată? Poate o declarație universală influență comportamentul conducătorilor? Cine a sabotat gazoductul Nord Stream? Se va opri globalizarea odată cu ascensiunea Chinei? Ajutorul extern francez îi ajută pe liderii corupți din Sahel să rămână la putere? Sunt teroriștii raționali? Poate guvernul israelian să negocieze pacea cu Hamas? De ce nu a devenit Afganistanul o democrație după 20 de ani de ocupație americană?</p>
<p>7.2. Obiectivele specifice</p>	<p>Disciplina este organizată în patru părți. Prima parte așază bazele științifice ale disciplinei, oferind o acoperire cuprinzătoare a conceptelor cheie, prezentând studenților modul de analiza a interesului național bazat pe teoria alegerii raționale și arătându-le cum să folosească această teoria pentru a înțelege mai bine ce se întâmplă în toate aspectele ale politicii internaționale. Aceasta prima parte oferă o introducere de bază, intuitivă, în teoria jocurilor și modelele spațiale de vot cu una și mai multe dimensiuni pentru analiza politicii internaționale. A doua parte a disciplinei se concentrează pe război și oferă o evaluare mai detaliată a modului în care scopul conducătorilor de menținerea funcției și instituțiile interne de guvernare modelează deciziile lor privind inițierea, escaladarea și încetarea conflictului. A treia parte se concentrează pe cooperare și se bazează pe logica acțiunii colective pentru a-i ajuta pe studenți să înțeleagă de ce este atât de greu să convingi guvernele naționale să acționeze împreună pentru un obiectiv comun chiar și atunci când ele sunt de acord cu acest obiectiv. Aceasta secțiune include capitole care acoperă eficacitatea organizațiilor internaționale și a dreptului internațional, precum și o evaluare amănunțită a tragediei comunelor în domeniul de mediu, punctele focale în teoria jocurilor și economia politică internă a comerțului internațional. În cele din urmă, a patra parte discută ordinea mondială și analizează economia politică a globalizării din perspectivă teoriei alegătorului median, politicile de ajutor internațional pentru democratizare și dezvoltare din perspectivă teoriei selectoratului, raționalitatea terorismului și crearea noilor state din perspectiva teoriei alegerii sociale.</p>

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații
1.	<p>Introducere în analiza politică. Afirmatii pozitive, normative și Ghilotina lui Hume. Știință și pseudoștiință: criteriul de infirmabilitate al lui Popper. Testare empirică ca și control de calitate al teoriilor științifice. Teorii alternative și metoda științifică. Planul disciplinei. De ce sunt atât de multe dezacorduri între analiștii politici internaționali?</p>	<p>Curs magistral în care se prezintă conceptele de bază și se introduce o întrebare științifică de actualitate, urmat de un timp rezervat întrebărilor și discuției cu studenți.</p>	
2.	<p>Teoria alegerii raționale: când politica externă se ciocnește cu politica internă. Jocuri pe două niveluri. Politica externă ca și politică internă cu o răsucire. Pe cine și ce studiază politică internațională? Conceptul de raționalitate. Teoria selectoratului: bunuri publice și private, regula loialității, supraviețuirea liderilor. Funcție, politici sau voturi. De ce este politica internațională domeniul cel mai complicat al științei politice?</p>		
3.	<p>Instrumente de analiză a politicii internaționale. Modele spațiale de vot: legea lui Hotelling a competiției spațiale. Teorema alegătorului median: unidimensionalitate, preferințe unimodale, regula majorității. Utilitatea așteptată: probabilitate, costuri și beneficii. Multidimensionalitate: teorema imposibilității și teorema haosului. Cât va dura inflația din Zona Euro? Se va schimba politica externă americană în urma alegerilor?</p>		
4.	<p>O introducere în teoria jocurilor. Jocuri necooperative. Echilibrul lui Nash: dilema prizonierului. Jocuri cu mai multe echilibre: lupta</p>		

	sexelor. Strategii mixte: piatră, hârtie, foarfecă. Jocuri secvențiale, perfecțiunea subjocurilor și inducția inversă: divide-the-dollar.	
5.	Cauzele războiului: imaginea de ansamblu. Factori de risc: bunuri indivizibile, incertitudine, lipsă de credibilitate. Bipolaritate și stabilitate. Teoria tranziției puterii: ordine mondială, nemulțumire, status quo și război. Ascensiunea Chinei va aduce stabilitate sau război?	
6.	Teoriile raționale ale războiului bazate pe considerente de politică internă. Selectarea rațională a crizelor în autocrații și democrații. Război de diversiune: ipoteza învierii, ipoteza porumbelului pașnic. Teoria selectoratului, motivele războiului și efort de război.	
7.	Logica acțiunii colective. Cum funcționează (sau nu) organizațiile internaționale. Rivalitate și excludibilitate. Soluții la probleme de acțiune colectivă. Inclusivitatea organizațiilor: ONU, NATO. Tancuri și avioane: oare nu vor liderii NATO că Ucraina să câștige războiul? Extinderea NATO întărește sau slăbește organizația?	
8.	Încălzirea globală ca o problemă de acțiune colectivă: acțiune colectivă și calatorul clandestin. Căutarea unui acord: alocarea costurilor de reducere a emisiilor. Acorduri globale superficiale sau adânci: conformare sau eșec. Monitorizarea și sancționarea neconformității: protocolul de la Kyoto, flexibilitate. Acorduri bilaterale.	
9.	Teoria jocurilor necooperative și puncte focale. Drepturile omului, legi și norme internaționale: vorbe goală sau puncte focale? Dreptul internațional îmbunătățește drepturile omului?	
10.	Politica internă a comerțului și al tarifelor. Avantajul comparativ. Câștigători și învinși ai comerțului. De ce a impus UE taxe vamale ale mașinilor electrice chinezește?	
11.	Teorema alegătorului median. Câștigători și învinși ai globalizării. Modelul Heckscher-Ohlin. Teorema Stolper-Samuelson. Mobilitatea factorilor de producție. Naționalism, globalism și alegătorul median. Se va opri globalizarea odată cu ascensiunea Chinei?	
12.	Teoria selectoratului, ajutor extern, revoluție și democratizare. Ajutor extern, sărăcie și revoluție. Planul Marshall. Experiența ajutorului internațional în afară Europei. Dezbaterile Sachs-Easterly. Ajutorul extern francez a contribuit la eradicarea sărăciei și la democratizare în Niger?	
13.	Raționalitatea terorismului. Credincioși adevărați, teroriști reticenți, oponenți mulțumiți, guverne receptive și represive. Terorism, angajamente credibile și dileme strategice. De ce democrațiile sunt mai susceptibile de a deveni ținte teroriste? Jucători cu drept de veto și teoria pivoturilor. Sunt teroriștii raționali? Pot guvernul israelian și Hamas să negocieze pacea?	
14.	Teoria alegerii sociale. Teoria statului, construcția națiunilor și democrație. Pacea democratică? Democrații, autocrații și construirea națională. Prezicerile teoriei alegerii raționale și dovadă empirică. Germania și Japonia. Iran, Congo și alte. De ce nu a devenit Afganistanul o democrație după 20 de ani de intervenție americană? S-ar democratiza Sahelul cu ajutorul chino-rus? Și Ucraina sub auspiciile NATO?	

Bibliografie

- Bueno de Mesquita, B. (2013). *Principles of international politics (5th edition)*. CQ Press.
- Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*. Harper & Row.
- Hinich, Melvin J. & Munger, M. C. (1997). *Analytical Politics*. Cambridge University Press.
- Miroiu, A. (2006). *Fundamentele politicii*, vol. 1 & 2. Polirom.
- Mueller, D. C. (2003). *Public choice III*. Cambridge University Press.
- Munger, M. C. & Munger, K. M. (2015). *Choosing in groups: Analytical politics revisited*. Cambridge University Press.
- Niskanen, W. A. (1971). *Bureaucracy and representative government*. Aldine, Atherton.
- Olson, M. (1965). *The logic of collective action: Public goods and the theory of groups*. Harvard University Press.
- Shepsle, K.A. (2010). *Analyzing Politics: Rationality, Behavior, and Institutions*. W. W. Norton & Company.
- Tsebelis, G. (2002). *Veto players: How political institutions work*. Princeton University Press.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații
1.	Introducere în analiza politică. Afirmatii pozitive, normative și Ghilotina lui Hume. Știință și pseudoștiință: criteriul de infirmabilitate al lui Popper. Testare empirică ca și control de calitate al teoriilor științifice. Teorii alternative și metoda științifică. Planul disciplinei. De ce sunt atât de multe dezacorduri între analiștii politici internaționali?	Analiza detaliată și discuție de grup a întrebării științifice de actualitate prezentate la curs cu scopul pregătirii unui răspuns ulterior scris individual de către studenți.	
2.	Teoria alegerii raționale: când politica externă se ciocnește cu politica internă. Jocuri pe două niveluri. Politica externă că și politică internă cu o răsucire. Pe cine și ce studiază politică internațională? Conceptul de raționalitate. Teoria selectoratului: bunuri publice și private, regula loialității, supraviețuirea liderilor. Funcție, politici sau voturi. De ce este politica internațională domeniul cel mai complicat al științei politice?		
3.	Instrumente de analiză a politicii internaționale. Modele spațiale de vot: legea lui Hotelling a competiției spațiale. Teorema alegătorului median: unidimensionalitate, preferințe unimodale, regula majorității. Utilitatea așteptată: probabilitate, costuri și beneficii. Multidimensionalitate: teorema imposibilității și teorema haosului. Cât va dura inflația din Zona Euro? Se va schimba politica externă americană în urma alegerilor?		
4.	O introducere în teoria jocurilor. Jocuri necooperative. Echilibrul lui Nash: dilema prizonierului. Jocuri cu mai multe echilibre: lupta sexelor. Strategii mixte: piatră, hârtie, foarfecă. Jocuri secvențiale, perfecțiunea subjocurilor și inducția inversă: divide-the-dollar.		
5.	Cauzele războiului: imaginea de ansamblu. Factori de risc: bunuri indivizibile, incertitudine, lipsă de credibilitate. Bipolaritate și stabilitate. Teoria tranziției puterii: ordine mondială, nemulțumire, status quo și război. Ascensiunea Chinei va aduce stabilitate sau război?		
6.	Teoriile raționale ale războiului bazate pe considerente de politică internă. Selectarea rațională a crizelor în autocrații și democrații. Război de diversiune: ipoteza învierii, ipoteza porumbelului pașnic. Teoria selectoratului, motivele războiului și efort de război.		
7.	Logica acțiunii colective. Cum funcționează (sau nu) organizațiile internaționale. Rivalitate și excludibilitate. Soluții la probleme de acțiune colectivă. Inclusivitatea organizațiilor: ONU, NATO. Tancuri și avioane: oare nu vor liderii NATO că Ucraina să câștige războiul? Extinderea NATO întărește sau slăbește organizația?		
8.	Încălzirea globală ca o problemă de acțiune colectivă: acțiune colectivă și calatorul clandestin. Căutarea unui acord: alocarea costurilor de reducere a emisiilor. Acorduri globale superficiale sau adânci: conformare sau eșec. Monitorizarea și sancționarea neconformității: protocolul de la Kyoto, flexibilitate. Acorduri bilaterale.		

9.	Teoria jocurilor necooperative și puncte focale. Drepturile omului, legi și norme internaționale: vorbe goală sau puncte focale? Dreptul internațional îmbunătățește drepturile omului?
10.	Politica internă a comerțului și al tarifelor. Avantajul comparativ. Câștigători și învinși ai comerțului. De ce a impus UE taxe vamale ale mașinilor electrice chinezești?
11.	Teorema alegătorului median. Câștigători și învinși ai globalizării. Modelul Heckscher-Ohlin. Teorema Stolper-Samuelson. Mobilitatea factorilor de producție. Naționalism, globalism și alegătorul median. Se va opri globalizarea odată cu ascensiunea Chinei?
12.	Teoria selectoratului, ajutor extern, revoluție și democratizare. Ajutor extern, sărăcie și revoluție. Planul Marshall. Experiența ajutorului internațional în afară Europei. Dezbaterea Sachs-Easterly. Ajutorul extern francez a contribuit la eradicarea sărăciei și la democratizare în Niger?
13.	Raționalitatea terorismului. Credincioși adevărați, teroriști reticenți, oponenți mulțumiți, guverne receptive și represive. Terorism, angajamente credibile și dileme strategice. De ce democrațiile sunt mai susceptibile de a deveni ținte teroriste? Jucători cu drept de veto și teoria pivoturilor. Sunt teroriștii raționali? Pot guvernul israelian și Hamas să negocieze pacea?
14.	Teoria alegerii sociale. Teoria statului, construcția națiunilor și democrație. Pacea democratică? Democrații, autocrații și construirea națională. Prezicerile teoriei alegerii raționale și dovadă empirică. Germania și Japonia. Iran, Congo și alte. De ce nu a devenit Afganistanul o democrație după 20 de ani de intervenție americană? S-ar democratiza Sahelul cu ajutorul chino-rus? Și Ucraina sub auspiciile NATO?

Bibliografie

- Bueno de Mesquita, B. (2013). *Principles of international politics (5th edition)*. CQ Press.
- Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*. Harper & Row.
- Hinich, Melvin J. & Munger, M. C. (1997). *Analytical Politics*. Cambridge University Press.
- Miroiu, A. (2006). *Fundamentele politicii*, vol. 1 & 2. Polirom.
- Mueller, D. C. (2003). *Public choice III*. Cambridge University Press.
- Munger, M. C. & Munger, K. M. (2015). *Choosing in groups: Analytical politics revisited*. Cambridge University Press.
- Niskanen, W. A. (1971). *Bureaucracy and representative government*. Aldine, Atherton.
- Olson, M. (1965). *The logic of collective action: Public goods and the theory of groups*. Harvard University Press.
- Shepsle, K.A. (2010). *Analyzing Politics: Rationality, Behavior, and Institutions*. W. W. Norton & Company.
- Tsebelis, G. (2002). *Veto players: How political institutions work*. Princeton University Press.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul relațiilor publice

Această disciplină folosește o carte de curs recunoscută la nivel mondial, selectată în urma discuțiilor cu alți colegi la conferințe internaționale și verificării fișelor disciplinelor ale altor universități de prestigiu internațional. Conținute specifice precum întrebările săptămânale sunt revizuite anual în funcție de actualitatea politică internațională. Colegi străini sunt invitați să participe la cursuri selectate în calitate de specialiști.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
----------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------------

10.4 Curs	Cantitatea și calitatea participării pe parcurs.	Control de prezență, întrebări de control orale și evaluarea răspunsurilor scrise la întrebările săptămânale.	50%
10.5 Seminar	Cantitatea și calitatea participării pe parcurs.	Control de prezență, întrebări de control orale și evaluarea răspunsurilor scrise la întrebările săptămânale.	50%
10.6 Standard minim de performanță Participare activă la cursuri și seminare și atingerea unui standard minimal de performanță la întrebările săptămânale scrise.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

Data avizării în departament

Director de departament